

СТАНОВИЩЕ

на дисертационен труд за придобиване на научна степен “доктор на науките”
в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2.

Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика – Теория на възпитанието)

на тема “ Идеите на движението за ново възпитание и съвременното обществено

образование“ с автор доц. д-р Милка Николова Терзийска-Стефанова

Катедра „Предучилищна и медийна педагогика“ при Факултета по науки за образованието и
изкуствата на СУ “Св. Климент Охридски”

изготвил становището: д-р Галин Борисов Цоков, професор в Пловдивския университет
“Паисий Хилендарски”

АКТУАЛНОСТ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Избраната от доц. Терзийска тема е актуална и значима не само за българската педагогическа наука, но и за образователната практика като цяло. Това е така, защото съвременната интерпретация на идеите и практиките на „движението за ново възпитание“ е проблем пряко свързан с търсенето на възможности за подобряване на педагогическите процеси в българското училище. Като опит за решение на този проблем, авторът представя в текста на дисертацията исторически анализ, обсъждане на различни иновативни педагогически подходи, свързани с теоретични и практически постижения на новото възпитание. Това е голям плюс на дисертационния труд, който има безспорни научно-теоретични и научно-приложни приноси не само за българската педагогическа наука, но и за практиката на нашето училищно образование.

ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Дисертационният труд в структурно отношение се състои от увод, три глави, изводи, заключение, използване литература и приложения. Дисертацията съдържа 331 страници а използваната литература включва 147 литературни източници и 105 онлайн ресурси.

ПОЛОЖИТЕЛНИ СТРАНИ И ПРИНОСНИ МОМЕНТИ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

- Актуалност и значимост на разработения проблем, свързан със съвременна интерпретация на идеите и практиките на „движението за ново възпитание“;
- Направен е задълбочен, комплексен анализ на постановките, свързани с процесът на зараждане, развитие и институционализиране на възникналото в края на XIX и разгърнало се през първите десетилетия на XX в. световно движение за ново възпитание;
- Изяснена е водещата роля на проф. Димитър Кацаров за разпространението на идеите за ново възпитание в България през първата половина на XX в. и приносът му за развитието на педагогическите дисциплини в Софийския университет
- Обобщени са приносите на педагогиката и педологията за изграждане на новата концепция за детството, която съдържа ценности, актуални и за съвременната възпитателна практика.
- Изследвани са промените, които настъпват в характеристиките на съвременното детство (новият образ на детството) под влиянието на бурното развитие на новите информационни и комуникационни технологии през последните десетилетия, които налагат нови форми на обучение и социализация
- Разкрит е приносът на движението за ново възпитание към идеята и практическото приложение на *глобализацията в образованието*, която през втората половина на XX и началото на XXI в. е приоритет в макрополитиките на международните организации;
- Поставен е акцент върху основните идеи на движението за ново възпитание, върху които се изгражда съвременното обществено образование: хуманизъм; демократизъм; уважение на детската личност и поставянето ѝ в центъра на образователния процес; възпитание в дух на мир, толерантност и разбирателство; възпитание на активна, самостоятелна и творческа личност; хармоничното съчетаване на интересите на личността и обществото;
- Очертани са тенденциите и насоките в развитието на съвременното образование, както и предизвикателствата, пред които то е изправено в резултат развитието на информационното общество;
- Изведени са като основни характеристики на процеса на съвременното училищно обучение: самостоятелното учене, критично мислене и непрекъснато актуализиране на знанията и уменията на децата.

БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ

Към дисертационния труд могат да се отправят някои бележки и препоръки:

- Считам, че в дисертационния труд има достатъчно оригинално разработени идеи и постигнати резултати, които могат да бъдат популяризирани, чрез публикации във водещи специализирани и индексирани научни списания в чужбина.

ОБЩО ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въпреки отправените препоръки, считам че дисертационният труд на Милка Терзийска-Стефанова е задълбочено, оригинално изследване и има своите неоспорими научни достойнства. Той съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания) на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на СУ.

Нямам съмнение за плагиатство в представените за рецензиране дисертация и публикации, свързани с нея.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор на науките’** на Милка Николова Терзийска-Стефанова в област на висше образование: 1. Педагогически науки, Професионално направление 1.2. Педагогика.

Член на научното жури.....

23.04.2023

(проф. д-р Галин Цоков)